

CONCEPT POLITIEK AKKOORD

De raadsperiode 2010-2014 start onder een ongunstig financieel gesternte. De financiële crisis, de landelijke bezuinigingen en de uitwerking daarvan op onze gemeente zetten druk op onze ambities en plannen. Tegelijkertijd zien wij dat als een uitdaging. Een uitdaging om zaken efficiënt en effectief te regelen; om de eigen gemeentelijke organisatie onder de loep te nemen en om kritisch te kijken naar wat al eerder afgesproken is.

Centraal in ons akkoord staat dat wij het samen met de burgers van Vaals willen doen. En dan niet alleen in woord, maar ook in daad! Daarom hebben wij het vooral over ambities en doelen, en niet over beleid en uitvoering. Dat gaan wij namelijk samen met u doen.

Een open en democratische bestuursstijl

Het gemeentehuis heeft niet de waarheid in pacht. Daarom gaan wij zoveel mogelijk geïnteresseerden betrekken bij het gemeentelijk beleid. Want twee weten meer dan een, en drie weten nog meer!

Je kunt het nooit voor iedereen goed doen. Maar het doel is om de komende jaren de burgers van Vaals mee te laten denken en praten over dat wat moet gebeuren, zodat we zoveel mogelijk rekening kunnen houden met de wensen en behoeften van de mensen waar we het allemaal voor doen: de inwoners van Vaals.

Programmapunt 1

In de afgelopen raadsperiode zijn diverse buurtplatforms opgericht en bemenst. Wij zijn van mening dat er nu een volgende stap gezet moet worden: het delen van verantwoordelijkheden en het samen denken en praten over beleid en uitvoering. Deze uitbreiding van de rol van de buurtplatforms moet ruimer gefaciliteerd worden, ook met budgetten. Tegelijkertijd legt deze uitgebreide rol een belangrijke verplichting bij de buurtplatforms neer. De verplichting om actief de eigen buurt te informeren en te betrekken bij het werk. Die verplichting zal in overleg met de buurtplatforms de komende tijd nader vorm moeten krijgen. Net als de precieze invulling van de uitgebreide rol, waarbij we goede afspraken gaan maken over rolverdeling en onderlinge communicatie. De uiteindelijke besluitvorming blijft bij de gemeente liggen. Ook willen wij gaan praten met de bewoners in de kernen in het buitengebied om te bekijken of zij behoefte hebben aan een platform buitengebied. Naast de buurtplatforms treden wij ook in contact met wijkraden, FOV, WMO-raad, verenigingen, ondernemers enz.

Programmapunt 2

Wij willen de invloed van de mensen uit Vaals op het beleid vergroten. Dat gaan wij doen door het initiatief te nemen tot structureel overleg met georganiseerde en ongeorganiseerde groepen, denk bijvoorbeeld aan de ondernemers en jongeren. Maar ook door burgers meer toegang te geven tot de agenda van de gemeenteraad, onder andere via de mogelijkheid van burgerinitiatieven en het invoeren van een raadssprekkuur.

Meedenken en meepraten begint met informeren. Daarom zullen wij de burgers van Vaals beter informeren over dat wat wij van plan zijn, over dat wat besloten is en de wijze waarop meegedacht en meegepraat kan worden.

Efficiënt en effectief met ons geld om gaan

Wij zijn van mening dat de overheid altijd zuinig en welbested met belastinggeld om moet gaan, want op de een of andere wijze is het toch allemaal ons geld. Zeker nu de effecten van de crisis voelbaar worden en er bezuinigd moet worden. Ons doel is om zoveel mogelijk te

doen met zo weinig mogelijk geld. Dat zal niet gemakkelijk worden, mede gelet op de financiële crisis, maar wij voelen ons verplicht om deze inspanning te doen.

Programmapunt 3

Wij zullen kritisch kijken naar de omvang en samenstelling van de ambtelijke organisatie van de gemeente. Vanuit deze blik benaderen wij ook de regionale samenwerking tussen Vaals, Valkenburg en Gulpen-Wittem. De samenwerking tussen de drie ambtelijke organisaties móet leiden tot een organisatie die kleiner is, meer en betere resultaten bereikt en flexibel inspeelt op actuele ontwikkelingen.

Naast de kritische blik willen wij tegelijkertijd ook de kwaliteit van de ambtelijke organisatie verhogen. Daardoor worden we minder afhankelijk van dure externe adviesbureaus.

Overigens zijn wij van mening dat in Vaals heel wat deskundigheid aanwezig is bij onze burgers. De programmapunten 1 en 2 zijn mede erop gericht om die deskundigheden aan te boren.

Programmapunt 4

Vaals werkt samen met de regio in een aantal samenwerkingsverbanden, zoals o.a. Pentasz Mergelland, Rd4, GGD, GeVaWo, Licom, GHOR, VVV Zuid Limburg en Trajekt. Doel van die samenwerkingsverbanden moet volgens ons zijn dat de burgers er voordeel van hebben, bijvoorbeeld door lagere kosten of betere diensten. Wij zullen kritisch naar deze uitvoeringsorganisaties gaan kijken (contractmanagement). Krijgt Vaals wel dat waarvoor wij betalen? En betalen wij voor dat wat wij krijgen niet te veel?

Programmapunt 5

Wij zullen kritisch kijken naar de gemeentelijke lasten die de burgers van Vaals moeten betalen. Als eerste stap openen wij de discussie over het uitgangspunt van kostendekkende tarieven. Een dergelijk uitgangspunt kan ook onrechtvaardig zijn. Tegelijkertijd willen we eerlijk zijn; inkomsten die we schrappen vanuit de gemeentelijke lasten moeten elders opgevangen worden. Deze afweging is geen gemakkelijke. Daarom is meedenken en meepraten van zoveel mogelijk burgers ook van zo'n groot belang in de komende jaren.

Niemand buiten de boot laten vallen

Onze samenleving biedt veel kansen aan mensen om zich te ontplooien. Toch is het zo dat nog veel mensen dat niet of onvoldoende op eigen kracht kunnen. Die mensen moeten een steuntje in de rug krijgen. Want wij willen in Vaals niemand buiten de boot laten vallen.

Ons doel is om in 2014 meer mensen aan het werk te hebben, om meer mensen uit de armoede te hebben, om meer mensen bij onze samenleving te betrekken.

Programmapunt 6

Wij willen een actief arbeidsmarktbeleid gericht op uitvoering van alle beschikbare plannen. Wij eisen van de mensen zonder werk, die in een uitkeringssituatie zitten, dat ze bereid zijn zich te trainen en te scholen. Wij eisen verder van deze mensen dat ze elke kans grijpen om een baan te bemachtigen. Als mensen dat doen mogen ze van ons eisen dat wij alles zullen doen om trainings- en scholingsplekken aan te bieden. Tegelijkertijd gaan wij proberen om werkgevers te overtuigen om mensen (al dan niet tijdelijk) in dienst te nemen en ervaring op te laten doen. Overigens denken wij dat mensen ook getraind en geschoold kunnen raken door het doen van vrijwilligerswerk.

Programmapunt 7

Wij willen een actief armoedebeleid gericht op uitvoering van alle beschikbare plannen. De mensen die recht hebben op ondersteuning moeten weten dat ze dat recht hebben en waar ze dat recht kunnen krijgen.

Speciale aandacht gaan we besteden aan alleenstaande ouders in armoedesituaties, aangezien dit niet alleen effect heeft op de betreffende ouders, maar ook op hun kinderen die daardoor al vroeg in achterstandsituaties dreigen te raken. Ook chronisch zieken en gehandicapten hebben in dit verband onze volle aandacht.

Voor de generaties na ons

Onze manier van leven legt een zware claim op het milieu en het ons omringende landschap. Wij gaan de komende jaren ons eigen steentje bijdragen aan de noodzakelijke ommekeer. Ons doel is om Vaals beter, schoner en gezonder achter te laten voor onze kinderen en kleinkinderen.

Programmapunt 8

Op dit punt starten wij bij ons zelf. Alles wat de gemeente doet, inkoopt en subsidieert moet zo duurzaam mogelijk zijn, als stap op weg naar een klimaatneutraal Vaals in de toekomst. Energiebronnen en klimaateffecten hangen nauw samen. Alternatieve energiebronnen zijn onderwerp van discussie en onderzoek en heus niet alleen op landelijk niveau. Ook gemeenten raken meer en meer overtuigd van de noodzaak om hiermee creatief en inventief om te gaan.

In bouwverordeningen en exploitatieovereenkomsten moet meer aandacht komen voor duurzame vormen van woningbouw, verbouw van woningen en agrarische activiteiten. Wij vinden het belangrijk dat met name kinderen al zo vroeg mogelijk in aanraking komen met de waarden van natuur en eigen leefomgeving. Wij zullen dan ook stimuleren dat in het basisonderwijs hiervoor meer aandacht komt.

Programmapunt 9

Verkeer veroorzaakt heel wat milieuhinder. Dat willen wij terugdringen door meer ruimte te bieden voor fietsverkeer en openbaar vervoer. Wij gaan werken aan goede en veilige fietsverbindingen, zeker op routes waar veel kinderen gebruik van maken. Ook willen wij meer aandacht voor de snelheidshandhaving in Vaals.

Momenteel is er 1 x per maand een initiatief om met een bus te pendelen tussen de kernen Vijlen en Lemiers en de markt in Vaals. Wij gaan onderzoeken of we dit samen met de initiatiefnemers kunnen uitbreiden en verbeteren.

Programmapunt 10

Tegelijkertijd moeten we realistisch zijn. Autogebruik ontwikkelt zich onafhankelijk van wat wij doen of willen, maar wordt beïnvloed door zaken als wegenbelasting, olieprijs en wereldmarkt.

Verkeer is bij uitstek iets waarbij alles met alles samenhangt. Daarom ook gaan we de hele verkeerscirculatie in Vaals bekijken. Uitgangspunt daarbij is dat het verkeer moet stromen over de daarvoor bestemde routes. Sluipverkeer zullen we tegen gaan.

De voorgenomen provinciale reconstructie van de Maastrichterlaan wijzen wij af. Wij zijn van mening dat het ontwerp de problemen die Vaals heeft niet oplost: luchtkwaliteit, fijnstof, geluidsoverlast, doorstroming. Daarnaast zijn wij van mening dat er een gedegen onderzoek naar de economische gevolgen van een dergelijk ontwerp nodig is. Wij zullen de discussie met de provincie Limburg opnieuw starten, met als doel vanuit draagvlak de problemen zo veel als mogelijk op te lossen.

Parkeren in Vaals is op sommige momenten moeilijk. Wij zullen kritisch kijken naar het beleid en de maatregelen.

Programmapunt 11

Ons fantastische buitengebied is niet alleen een economische trekker van jewelste, maar ook voor ons een plek waar we kunnen genieten en tot rust kunnen komen. Wij gaan het buitengebied beter beschermen door de overlast van gemotoriseerd verkeer aan te pakken en te reguleren. Indien nodig zijn wij bereid om de meest waardevolle plekken selectief bereikbaar te maken. De nadruk ligt op het behoud en verbeteren van de kwaliteit en evenwicht toerisme - ondernemers - bewoners.

Leven, wonen en werken in Vaals

Er komen grote veranderingen op ons af: de effecten van de financiële crisis, de terugloop van de bevolking, meer ouderen minder jongeren. Het zal een uitdaging zijn om de komende jaren de kwaliteit van leven, wonen en werken in Vaals op peil te houden en liefst nog wat te verhogen.

Programmapunt 12

Werken is voor veel mensen een belangrijke factor in de kwaliteit van hun leven. Weliswaar zijn de gemeentelijke mogelijkheden op het gebied van economie beperkt, maar daar waar dat kan zullen we proberen om zaken in gang te zetten. Zo moet het bedrijventerrein Vaals-Noord gerevitaliseerd worden. Wij zien de meeste kansen in een verknoping van een meer groene en natuurlijke inrichting van deze zone langs de Selzerbeek en het ontwikkelen van mogelijkheden voor schone bedrijvigheid, zoals bijvoorbeeld informatietechnologie en kleinschalige ambachtelijke bedrijven. Daarbij gaan we onderzoeken in hoeverre behoefte is aan bedrijfsverzamelgebouwen, gericht op kleine en startende ondernemingen. Waar mogelijk zullen wij ondernemers faciliteren voor de verlenging van het seizoen.

Programmapunt 13

Vaals kent een stortvloed van grote en ingrijpende ruimtelijke plannen. Wij kiezen voor kleinschaligheid en uitvoering van de plannen die concreet en gereed zijn. Dit betekent niet dat we het centrumplan verwerpen, maar dat we op dit moment de beschikbare middelen in willen zetten voor de afbouw van het Von Clermont Park en Eschberg Noord, om maar twee voorbeelden te noemen. Het centrumplan dient onderbouwd te worden met woonbehoefteonderzoeken, zodat we niet voor leegstand gaan bouwen. Wij kiezen ervoor om bestaande woningen te renoveren, levensloopbestendig te maken en eventueel samen te voegen. Wij gaan verloedering en verpaupering door leegstand aanpakken. Karakteristieke panden moeten we behouden voor Vaals. We onderzoeken of er behoefte is aan alternatieve woonvormen.

Programmapunt 14

Vaals kent een rijk cultureel leven: de Kopermolen, Fraiche, de harmonieën, de kunstmarkt en ga zo maar door. Wij willen dit graag in stand houden en daar waar mogelijk uitbouwen. Daarbij dient evenwicht te zijn tussen traditie en vernieuwing. Het evenementenbeleid is hiervoor een geschikt middel, maar ook steun aan en waardering voor onze verenigingen door een helder en eerlijk subsidiebeleid, financiële steun bij grote investeringen en dienstverlening op maat.

De deelname van kinderen en jongeren aan het verenigingsleven zullen wij blijvend stimuleren. Extra aandacht zal worden besteed aan het ontwikkelen van breedtesport en bewegen voor jong en oud.

Programmapunt 15

Vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) is het streven om mensen met een hulpbehoefte zo lang mogelijk in de eigen gemeenschap te laten wonen. In het verleden zijn veel zaken in gang gezet, nu is het zaak om praktisch te kijken naar waar behoefte aan is. In Vijlen loopt het initiatief 'schouw op zorg'. Wij gaan samen met de initiatiefnemers bekijken of we dit kunnen uitbreiden voor heel Vaals.

Zelfstandig wonen voor hulpbehoevenden staat of valt met de bereidheid van de directe omgeving om een handje toe te steken als dat nodig is. Wij zullen dat stimuleren en faciliteren met een burenhulpcentrale.

Typisch Vaals!

Wij zijn grensbewoners. En wij wijken op een aantal punten af van de gemiddelde Nederlander die niet in de nabijheid van grenzen leeft. Onze speciale positie vraagt speciale maatregelen. Ons doel is om dit besef ook bij andere overheden door te laten dringen en in ons eigen handelen ons daarvan constant bewust te zijn.

Programmapunt 16

Onze samenleving is multicultureel. Door de mensen die in Vaals wonen, maar ook door de mensen die onze gemeente bezoeken.

Meertaligheid is in Vaals geen luxe, maar een noodzaak. In de uitingen van de gemeente moet meertaligheid standaard worden. We willen ook bevorderen dat al in het basisonderwijs aandacht komt voor meertaligheid. Dat zorgt voor verbinding in onze gemeenschap en tegelijkertijd voor betere kwalificaties voor de werknemers van later.

Een speciale positie nemen de (oud)grensgangers in. Wij zullen zo snel mogelijk een centraal punt inrichten waar deze specifieke kwesties begrepen en behandeld worden.

Programmapunt 17

Aken is naast de deur. Wij streven naar goede verhoudingen met onze grote buurman, vanuit het besef dat alles wat in Aken gebeurt effect heeft op ons. Het meest in het oog springend is natuurlijk de ontwikkeling van de campus. Wij zullen deze ontwikkeling op de voet volgen en daar waar nodig en mogelijk erop inspelen. Ook de contacten met het Vaalser Quartier en Plombières zullen goed moeten zijn, omdat het onze directe burens zijn.

Er gaat de komende jaren veel veranderen. Door onze eigen keuzes, maar ook door ontwikkelingen van buitenaf.

Het is onmogelijk om in een coalitieakkoord alles te willen beschrijven en op te willen nemen. Zo zal de ontwikkeling van internet en digitale diensten zeker effect hebben op de gemeentelijke dienstverlening. Wij willen dit niet afwachten, maar er actief op inspelen. Veiligheid zal steeds belangrijker worden. Zowel de door mensen ervaren als de werkelijke veiligheid. Daar waar zich kansen voordoen om Vaals schoon, heel en veilig te maken zullen wij die met beide handen aangrijpen.

De basis onder de strategische visie wordt gevormd door de aanname dat we krimp kunnen voorkomen c.q. actief moeten bevechten. Wij kiezen voor een, in onze ogen, meer realistische aanpak waarbij we potentiële kansen om de effecten van krimp te beïnvloeden, pakken als ze zich voordoen. Deze andere aanpak gekoppeld aan de effecten van de crisis die op ons af komen, leiden ertoe dat wij willen werken aan een herijking van de strategische visie.

Kortom er is nog heel wat werk aan de winkel. Met de in dit akkoord genoemde prioriteiten gaan wij op weg. Maar als het goed is voor Vaals om gaandeweg andere prioriteiten te kiezen, dan zullen wij dat doen.